

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. การตรวจเอกสาร

ข้อมูลพื้นฐานโครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย (ข้อมูล: รายงานการศึกษาและสำรวจพื้นที่ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย 2553)

1. ประวัติความเป็นมา

ในอดีตบนดอยแห่งนี้เป็นที่อยู่ของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ยังชีพด้วยด้วยการทำไร่เลื่อนลอย จนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เทือกดอยแถบนี้เตียนโล่งมาจนปัจจุบัน ต่อมาดอยแม่สลองเกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในปี พ.ศ. 2504 เมื่อทหารจีนกองพลที่ 93 จากมณฑลยูนนานอพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นชุมชนของอดีตทหารจีนกองพล 93 สังกัดพรรคก๊กมินตั๋งของนายพลเจียงไคเช็ค ทำการรบอยู่ทางตอนใต้ของจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในจีน เมื่อพรรคคอมมิวนิสต์นำโดยเหมาเจ๋อตุง ยึดอำนาจสำเร็จ พรรคก๊กมินตั๋งจึงถอยร่นไปปักหลักที่เกาะไต้หวัน กองพล 93 กลายเป็นกองกำลังพลัดถิ่น ถูกกักตุนอย่างหนักจนถอยร่นเข้ามาในเขตพม่า แต่ถูกฝ่ายพม่าผลักดัน เกิดการปะทะกันหลายครั้งจนต้องถอยร่นมาจนถึงเทือกดอยตุงชายแดนไทย

ฝ่ายพม่าได้ร้องเรียนไปยังสหประชาชาติเมื่อปี พ.ศ. 2496 และมีมติให้อพยพกองกำลังพลัดถิ่นไปยังประเทศไต้หวัน แต่ทหารสังกัดนายพลหลี่เหวินผาน และนายพลตัวนซีเหวินราว 3 หมื่นคน ทำเรื่องขอลี้ภัยในประเทศไทย เนื่องจากไม่แน่ใจในอนาคต เพราะไต้หวันเป็นเพียงเกาะเล็ก ๆ รัฐบาลไทยอนุญาตโดยจัดสรรให้ทหารของนายพลหลี่เหวินผานไปอยู่ที่ถ้ำออบ อำเภอฝาง จังหวัด เชียงใหม่ ส่วนทหารสังกัดนายพลตัวนซีเหวิน 15,000 คน อยู่บนดอยแม่สลอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เพื่อใช้เป็นกันชนกับชนกลุ่มน้อย ทำให้ดอยแม่สลองนอกยุคแรกเป็นดินแดนลับที่ต้องห้าม มีปัญหายาเสพติดและกองกำลังติดอาวุธมาตลอด ทางกรมไทยได้พยายามแก้ปัญหาโอนกองกำลังเหล่านี้มาอยู่ในความดูแลของกองบัญชาการทหารสูงสุด

กระทั่งปี พ.ศ. 2515 ครม. มีมติรับทหารจีนคณะชาติให้อาศัยในแผ่นดินไทยอย่างเป็นทางการ ยุติการค้าฝิ่น ปลดอาวุธ และหันมาทำอาชีพเกษตรกรรม โดย พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ริเริ่มโครงการปลูกชา และปลูกสนสามใบเพื่อทดแทนป่า ชุมชนบนดอยแม่สลองได้ชื่อใหม่เป็นบ้านสันติคีรี มีการออกบัตรประชาชนให้เมื่อปี พ.ศ. 2521 ดอยแม่สลองคืนสู่ความสงบและเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญนับแต่นั้นมา

แต่เดิมตำบลแม่สลองนอก ขึ้นกับตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จนกระทั่ง จ. เชียงราย ประกาศจัดตั้งกิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวงเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 13 มีนาคม 2535 โดยแยกพื้นที่ออกมาจากอำเภอแม่จัน และกำหนดหมู่บ้านที่ตั้งอยู่แถบเทือกเขาดอยแม่สลอง ต้นน้ำแม่สลอง เป็นพื้นที่ของตำบลแม่สลองนอก

2. ขนาดและที่ตั้ง

โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงรายอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง 65 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงราย 75 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดกับตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันออก ติดกับตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันตก ติดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์

ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแม่สลองนอกทั้งหมดโดยมีพื้นที่ 103.88 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็น 64,927.56 ไร่ มีหมู่บ้านเป้าหมาย 18 กลุ่มบ้าน 13 หมู่บ้าน ได้แก่ 1.บ้านสันติคีรี 2.บ้านอาหละ 3.บ้านเลาสิบ (ป่าไม้อุทิศ) 4.บ้านธาตุ 5.บ้านสุขใจ 6.บ้านกลาง 7.บ้านอาแบ 8.บ้านป่าคาสามัคคี 9.บ้านพนาสวรรค์ 10.บ้านแม่จันหลวง 11.บ้านเจียงจาใส 12.บ้านใหม่สันติ 13.บ้านตงจาใส

นอกจากนี้มีหมู่บ้านเป้าหมายที่อยู่นอกขอบเขตตำบลแม่สลองนอก 3 กลุ่มบ้าน คือ บ้านเฮโก และบ้านหล่อโย หมู่ที่ 9 ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และบ้านอาหม หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีลักษณะเป็นภูเขา ซึ่งเป็นแนวเทือกเขาแดนลาว ตำบลแม่สลองนอก มีพื้นที่ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง ได้แก่ ดอยหก ดอยสามเส้าใหญ่ ดอยสามเส้าน้อย ดอยแม่สลองน้อย ดอยอองรอง ดอยแตก อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ ดอยคูพานี ทางทิศใต้ ดอยสวนคว ดอยปายาง ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ดอยปุงโลป่า ดอยแม่สลับบนทางตะวันออกเฉียงเหนือ ดอยสามเส้า และดอยแม่สลอง ทางตอนกลางของพื้นที่ มีเทือกเขาสลับกับแนวร่องน้ำ

ระดับความสูง โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สลอง ตำบลแม่สลองนอก มีระดับความสูงตั้งแต่ 440 - 1,680 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีความสูงเฉลี่ย 1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่เทือกเขาสูงทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือลาดลงมาทางตอนกลางของพื้นที่ และมีลักษณะเป็นภูเขาเป็นแนวทางตอนกลางของพื้นที่ต่อเนื่องไปทางตะวันออก

ระดับความลาดชัน ส่วนใหญ่มีระดับความลาดชันสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 29.54 รองลงมา มีระดับความลาดชันสูงชัน คิดเป็นร้อยละ 28.93 และมีระดับความลาดชันราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ คิดเป็นร้อยละ 17.16 ตามลำดับ

4. ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงสุด 37.7 องศาเซลเซียสในช่วงสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนเมษายน มีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30.8 องศาเซลเซียส ฤดูหนาวมีอุณหภูมิต่ำสุด 9.1 องศาเซลเซียสในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนมกราคม มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดร้อยละ 96 ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดร้อยละ 15 และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดทั้งปีร้อยละ 51.5

ปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 363.8 มิลลิเมตร ในช่วงเดือนกันยายน รวมปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปี 1,556 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 135 วัน (ที่มา : กลุ่มงานอากาศการเกษตร สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย)

5. ทรัพยากรน้ำ

5.1 แหล่งน้ำ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ มีลำน้ำจำนวน 2 สาย ได้แก่

(1) น้ำแม่สลอง มีต้นกำเนิดมาจาก ดอยหก ดอยสามเส้าใหญ่ ดอยแม่ สลองน้อย ดอยออรอง ดอยเต่า อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีทิศการไหลไปทางทิศตะวันออก

(2) น้ำแม่จัน มีต้นกำเนิดมาจากดอยสามเส้าน้อย ดอยสามเส้าใหญ่ ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ มีทิศการไหลไปทางทิศตะวันออก มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ ลำน้ำแม่จันน้อย ห้วยสันกำแพง ห้วยทาและห้วยมะหินฝน

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่

(1) อ่างเก็บน้ำ จำนวน 3 อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบ้านสันติคีรี อ่างเก็บน้ำบ้านเลาสิบ และอ่างเก็บน้ำแม่จันหลวง

(2) ฝาย จำนวน 8 แห่ง

(3) บ่อน้ำตื้น จำนวน 5 แห่ง

(4) บ่อโยก จำนวน 1 แห่ง

(5) สระน้ำ จำนวน 1 แห่ง

5.2 พื้นที่ลุ่มน้ำ

ตำบลแม่สลองนอกอยู่ในเขตลุ่มน้ำหลักลุ่มน้ำโขง ลุ่มน้ำสาขาลุ่มน้ำแม่จัน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยอยู่ในเขตลุ่มน้ำแม่จัน (สายหลัก) ลุ่มน้ำแม่สลอง และลุ่มน้ำแม่คำ

5.3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

ส่วนใหญ่อยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1B คิดเป็นร้อยละ 46.94 รองลงมาอยู่ในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A คิดเป็นร้อยละ 24.87 และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 2 ร้อยละ 16.74

6. ทรัพยากรดิน

6.1 กลุ่มชุดดิน

ตำบลแม่สลองนอกมีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 62 ถึงร้อยละ 99 ที่เหลือเป็นดินในกลุ่มชุดดินที่ 5 และ 61B

6.2 การชะล้างพังทลายของดิน

พื้นที่ตำบลแม่สลองนอก มีอัตราการชะล้างพังทลายรุนแรงมากในพื้นที่สูงถึงร้อยละ 81.29 ดังนั้นการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอก จึงควรคำนึงถึงการอนุรักษ์ดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก

7. ทรัพยากรป่าไม้

ตำบลแม่สลองนอก อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่คำ ป่าแม่สลองและป่าแม่จัน ฝั่งซ้าย มีพื้นที่ 84.85 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,032.80 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.68 อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยบ่อ พื้นที่ 11.15 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,965.96 ไร่ คิดเป็นร้อยละ

10.73 และอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาตินี้เป็นพื้นที่ป่าชุมชน/ป่าธรรมชาติประมาณ 40,000 ไร่ ป่าปลูกประมาณ 3,200 ไร่

มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 50.05 ตารางกิโลเมตร หรือ 31,278.50 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.17 และเป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ 53.61 ตารางกิโลเมตร หรือ 33,503.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.60

8. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 48.14 เป็นพื้นที่การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 51.35 และเป็นที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 0.51

9. แหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอก มีความพร้อมด้านสถานบริการด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน ได้แก่

1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ มีจุดชมวิวที่สวยงามมีบรรยากาศที่บริสุทธิ์ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ และเป็นถนนสายชากระเมืองไทย (นางพญาเสือโคร่ง)

2) แหล่งท่องเที่ยวทางประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชมวิถีชีวิตชุมชนบนพื้นที่สูง มีสถานที่สำคัญเช่น พระบรมเจดีย์ศรีนครินทร์ สถิตมหาสันติคีรี อนุสรณ์สถานอดีตทหารจีนคณะชาติ/ชุมชน อดีตทหารจีนกองพล 93 (ก๊กมินตั๋ง) สุสานนายพล ด่วน ชี เหวิน ชุมชน อดีตทหารจีนกองพล 93 (ก๊กมินตั๋ง) เป็นต้น

3) แหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร เป็นแหล่งปลูกและผลิตใบชาอบแห้ง คุณภาพดีขายส่งทั้งภายในและนอกประเทศเป็นรายได้หลักของคนในพื้นที่ เป็นแหล่งผลไม้และพืชผักเมืองหนาวหลายชนิด ได้แก่ พลัม ฝ้าย ยอดมะระหวาน ผักกาดขาว โอซุน หน่อไม้ น้ำ ไม้ดอก เป็นต้น เป็นแหล่งผลิตไก่ดำพื้นเมืองที่มีคุณภาพ มีการจัดงานมหัศจรรย์ชา ชากระบานอาหารชนเผ่า ดอยแม่สลองขึ้นทุกปี ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมกราคม และมีไร่ชาในพื้นที่ตำบลแม่สลองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่น ไร่ชาโชคจำเริญ ไร่ชาหิมะหยาง ไร่ชาวังพุดตาน เป็นต้น

10. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณสุข

10.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมเพื่อเดินทางจากจังหวัดเชียงรายไปยังตำบลแม่สลองนอกไป ตามถนนพหลโยธินหมายเลข 1 ผ่านอำเภอแม่จันไปประมาณ 1 กิโลเมตร บริเวณบ้านป่าช้าง ตรงหลัก กม. ที่ 860 มีทางแยกซ้ายมือไป 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1130 แยกขวา ไปตามทางหลวงหมายเลข 1234 ประมาณ 11 กิโลเมตร ถึงบ้านอีเก้อสามแยก แยกทางขวาไป หมู่บ้านเทอดไทย ส่วนแยกทางซ้ายไปดอยแม่สลอง ระยะทาง 18 กิโลเมตร รวมระยะทางจาก เชียงราย 42 กิโลเมตร เป็นทางลาดยางตลอดสาย จึงถึงดอยแม่สลอง

อีกเส้นทางหนึ่งไปตามถนนพหลโยธินหมายเลข 1 ก่อนถึง อำเภอแม่จัน ให้ เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1089 จนถึงระหว่างหลัก กม. ที่ 54 และ 55 (กัวสะไต) มี ทางแยกขวามือไปอีก 13 กิโลเมตร จึงถึงดอยแม่สลอง จากเชียงรายใช้เส้นทางสายแรกสะดวก ที่สุด (และจากดอยแม่สลองมีถนนเชื่อมต่อไปถึงบ้านท่าตอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทาง 45 กิโลเมตร)

ในภาพรวมทั้งตำบล เส้นทางคมนาคมประกอบด้วยถนนลาดยาง 2 สาย ถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน 4 สายและถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก/ไม้ 24 สาย

10.2 ศาสนสถานและสถานศึกษา

ศาสนสถาน สถาบันหรือองค์กรทางศาสนามีวัดจำนวน 1 แห่ง สำนักสงฆ์ 2 แห่ง มัสยิด 1 แห่งและโบสถ์คริสต์ 7 แห่ง

การศึกษา สถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในตำบลแม่สลอนนอก มีทั้งสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน (ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน “แม่ฟ้าหลวง” ศคช.) มีจำนวน 6 แห่ง นอกจากนี้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง โรงเรียนจีน 5 แห่ง

10.3 แหล่งบริการสาธารณะสุข

แหล่งบริการสาธารณะสุข มีสถานอนามัย 2 แห่ง และคลินิกเอกชน 3 แห่ง

10.4 ไฟฟ้า และการติดต่อสื่อสาร

ตำบลแม่สองมีไฟฟ้าใช้ทั้ง 13 หมู่บ้าน มีเพียงกลุ่มบ้านสี่จะบุ (บ้านบวรารของบ้านป่าคาสุขใจ) ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้

การติดต่อสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะเกือบทุกหมู่บ้าน มีสถานีรับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์เอกชน 3 ระบบ และมีสถานีโทรคมนาคม (ชุมสายโทรศัพท์บ้านสันติคีรี) 2 แห่ง

10.5 หน่วยธุรกิจ

ตำบลแม่สองนอกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงทำให้มีหน่วยธุรกิจเกิดในพื้นที่มากมายได้แก่ มี ธนาคาร 1 แห่ง โรงแรม/รีสอร์ท 11 แห่ง โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก 11 แห่ง โรงสีข้าวขนาดเล็ก 5 แห่ง สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากใบชา 32 แห่ง สถานที่จำหน่ายอาหาร 22 แห่ง สถานที่จำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ด 46 แห่ง สถานบริการตัดแต่งทรงผมและเสริมสวย 7 แห่ง และศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว 1 แห่ง

10.6 อื่น ๆ

ตำบลแม่สองนอกมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ได้แก่ หน่วยบริการประชาชนประจำตำบล อาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน หน่วยจัดการต้นน้ำ และหน่วยควบคุมไฟฟ้า ศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

11. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

11.1 สภาพเศรษฐกิจ

ลักษณะการประกอบอาชีพของชุมชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลแม่สองนอก ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำการเกษตรโดยการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์แบบวิถีเกษตรดั้งเดิม ไร่ 75 ไร่ อาชีพรองลงมาคือ รับจ้างทั่วไปทั้งในและนอกพื้นที่ร้อยละ 20 และมีอาชีพเสริมคือการค้าขายคิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 30,000 - 50,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ฐานความเป็นอยู่ส่วนใหญ่ค่อนข้างยากจน โดยพึ่งพิงธรรมชาติเป็นหลักในการดำเนินชีวิต (ข้อมูล : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สอง ปี พ.ศ. 2552)

11.2 ด้านสังคม

ประชากรในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอก มีจำนวนครัวเรือน 1,854 ครัวเรือน 15,637 คน จำแนกเป็นชาย 7,731 คน และหญิง 7,906 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 136 คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์อาข่า ร้อยละ 49.18 จีนยูนาน ร้อยละ 25.41 และชาติพันธุ์อื่นๆอีก 5 ชนเผ่า ได้แก่ ไทยพื้นราบ ไทยใหญ่ เย้า ลีซอ ลัวะ และลาหู่ ซึ่งมีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมประเพณี และพิธีกรรม

1) การศึกษา

มีประชากรที่ได้รับการศึกษาระดับต่างๆ ร้อยละ 61.15 โดยมีผู้ไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 38.85

2) การถือบัตรประจำตัวประชาชน

พบว่า การถือบัตรประจำตัวประชาชน ในพื้นที่ตำบลแม่สลองนอกมีประชากรที่ได้รับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแล้วร้อยละ 43 และ ผู้ที่ไม่สามารถระบุสัญชาติได้ ร้อยละ 17.8

3) การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากร

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่อาศัยมาตั้งแต่อดีต ร้อยละ 96.61 ที่เหลือเป็นผู้ที่อพยพย้ายถิ่นมาจากประเทศจีนและพม่า

4) ที่อยู่อาศัย

ประชากรส่วนใหญมีที่อยู่อาศัยแบบไม่ถาวร สูงถึงร้อยละ 73.96 จากรายงานการสำรวจข้อมูลประชากรบนพื้นที่สูงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2551 เนื่องจาก เป็นประชากรที่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเข้ามาจับจ้างเก็บใบชาภายในพื้นที่

5) การรวมกลุ่ม

มีการรวมกลุ่มกันภายในชุมชนเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มพลังอาสาสมัครป้องกันไฟป่า กลุ่มป่าชาวบ้าน อาสาตำรวจหมู่บ้าน กองหนุนเพื่อความมั่นคงของประเทศ และกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มสายใยรักแห่งครอบครัว การรวมกลุ่มทางการค้าและการเกษตรได้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์ดอยแม่สลอง กลุ่มธนาคารข้าว และกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นต้น